

4. biblijska doktrina

Gospod čuje i izbavlja

PRVI DEO: OPŠTI PREGLED

Ključni tekst: Psalam 34,17

Psaltir je knjiga molitve. Kakva god da je tema u pitanju – bilo slavopoj, tužbalica, mesijanska nada, Božje carstvo ili istorija iskupljenja – pisci psalama pokazuju snažno poverenje u Gospoda. Bez obzira na njihove potrebe ili okolnosti, oni veruju da će Stvoritelj prebivati među njima.

Prošle sedmice razmišljali smo o Božjoj vrhovnoj vlasti i kako je, kao božanski Vladar, opisan u Psalmima: kao naš Stvoritelj, Car i Sudija. Ovi opisi, i simboli vere koji proizlaze iz njih, nadahnjuju psalmiste poverenjem da će Bog izbaviti svoju decu iz svih teških okolnosti. Pažljivo razmotrimo, i usvojimo, ovu divno obećanje. Budite spremni da sa članovima svog razreda podelite oduševljenje koje ova nada budi.

DRUGI DEO: KOMENTAR

Bog čuje

Psalmista neprekidno moli Gospoda da ga usliši. Nekoliko psalama počinje vapajem Gospodu da ga čuje: Psalam 4,1; Psalam 13,3; Psalam 17,1; Psalam 28,2; Psalam 54,2; Psalam 55,2; Psalam 60,5; Psalam 61,1; Psalam 64,1; Psalam 86,1; Psalam 102,1; Psalam 108,6; Psalam 130,2; Psalam 140,6; Psalam 142,6; i Psalam 143,1. U tim pesmama, psalmista vapi ka Bogu sa srcem ispunjenim bolom: „Gospode, Bože nad silama, **usliši** molitvu moju, Bože Jakovljev!“ (Psalam 84,8) U svojim molitvama pisci psalama uporno traže da ih Bog čuje, da budu uslišeni (Psalam 30,10; Psalam 38,16; Psalam 39,12; Psalam 66,16; Psalam 69,13.16.17; Psalam 119,145.149). Oni vase sigurni da „Gospod ih čuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovih“ (Psalam 34,17).

Ponekad pisci psalama potvrđuju da je Bog čuo njihove žalbe i potrebe (Psalam 22,24; Psalam 28,6.7; Psalam 31,22; Psalam 34,4; Psalam 40,1; Psalam 66,19; Psalam 116,1; Psalam 120,1): „Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljam Njega; glas moj ide k Bogu, i On će me uslišiti.“ (Psalam 77,1) Sećanje da je Bog odgovorio na molitve u prošlosti jača psalmiste u uverenosti da će On odgovoriti na njih i sada i u budućnosti. Sa potpunim poverenjem u božanski odgovor, psalmisti više puta kazuju da će Gospod uslišiti njihove molitve (Psalam 4,1; Psalam 6,8.9; Psalam 10,17; Psalam 17,6; Psalam 65,2). Oni nas uveravaju da Bog može da čuje naše molitve ujutru, u podne ili uveče (Psalam 5,3; Psalam 55,17). Iskustvo je pokazalo da će, čak i ako ih porodica izneveri, Bog čuti njihov plač (Psalam 106,44).

„Čuti, slušati“ (jevrejski *shamah*) znači više od „čuti glas ili registrovati zvuk“. U kontekstu u kome je Gospod slušalac, reč *čuti*, ili *slušati*, takođe znači „delovati“. Odnosno, možemo verovati da će Bog delovati u korist svog naroda kao odgovor na njihove molitve. Kada su Izraeljci bili porobljeni u Egiptu, Gospod „je čuo“ (2. Mojsijeva 2,24), i izbavio ih. Knjiga Psalama je poziv upućen nama da gajimo isti nivo poverenja.

Bog se stara

U Knjizi Psalama Gospod je prikazan kao moćan Car, spreman da se bori za svoj narod. U isto vreme, On je predstavljen i kao dobar Bog pun ljubavi koji brine o onima koji veruju u Njega. Različite slike se koriste da prikažu Božju nežno staranje. Bog je opisan kao nežni Pastir koji vodi brigu o svojim bespomoćnim ovcama (Psalam 23). Kao njihov Pastir, On im sve pruža (Psalam 23,1): odmor, hranu i

vodu (Psalam 23,2), utehu i vođstvo (Psalam 23,3), svoje prisustvo u dolini sena smrtnoga (Psalam 23,4), obilje (Psalam 23,5), i dobrotu i milost (Psalam 23,6).

Psalmista takođe koristi sliku ptice, koja štiti svoje mlade pod svojim krilima, da prikaže Božju brigu (Psalam 91,1.4). Bog, naš Čuvar, uvek je svestan potreba svoje dece (Psalam 121,4). On je kao otac koji žali svoju decu (Psalam 103,13), a takođe je i Zaštitnik siročadi. Ipak, Božja ljubav i zaštita prevazilazi čak i ljudske, roditeljske veze ljubavi: „Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospod neka me prihvati.“ (Psalam 27,10)

Kakav nežan opis Božje brižnosti prema svakome od nas. Neka nas takve slike nadahnu da se potpuno oslonimo na Njega i imamo poverenja u Njegovo staranje u svakom aspektu svog života.

Bog je naš Zaklon

Biblia je oskudna u svojoj upotrebi prideva. Da bi nadoknадili ovaj nedovoljan broj modifikatora, jevrejski pesnici se u velikoj meri oslanjaju na poređenja da bi izrazili svoje misli, koristeći široku lepezu bogatih metafora da iskažu, na primer, kako Bog štiti svoje sledbenike u složenom svetu: „Jer si Ti Utočište moje, tvrdi Zaklon od neprijatelja.“ (Psalam 61,3) Razmotrimo nakratko konotacije određenih slika u ovim poređenjima:

1. **Utočište** – (Psalam 61,3; Psalam 143,9) Ova slika ukazuje na sigurno mesto usred rata, utočište od oluje i vrućina.
2. **Zaklon (kula)** – (Psalam 61,3) Kule su u biblijska vremena imale mnogo snažnije značenje kao zaštita nego što imaju danas. U vreme rata ili progona, ljudi su se krili u kuli, kao u Gedeonovom (Sudije 8,17) i Avimelehovom slučaju (Sudije 9,50-52).
3. **Snaga** – Ovaj izraz ukazuje na čvrstinu, kakvu poseduje Onaj koji je naš oslonac.
4. **Stena** – Obično se ovaj izraz u jevrejskom jeziku odnosio na veliku stenu na litici koja je pružala zaštitu od napada. Ostatak Venijaminovog plemena pobegao je i sakrio se u steni u Rimonu (Sudije 20,47). Tako su bili pošteđeni uništenja.
5. **Utvrđenje** – Utvrđenja su bila mali, dobro branjeni garnizoni. Josafat je izgradio mnoga takva utvrđenja u Judi da zaštiti svoje carstvo (2. Dnevnika 17,12).
6. **Štit** – Ovaj deo opreme predstavlja je vojnikovu najveću zaštitu na bojnom polju (videti Psalam 7,10).
7. **Skrovišta** – Skrovišta, simboli sigurnosti, bila su odbrambene građevine izgrađene u planinama (Sudije 6,2) ili u pustinji (1. Samuilova 23,14.19).

Zamislite na koje načine se ove slike mogu ponovo prikazati u savremenim uslovima da nam pomognu da shvatimo Božju zaštitu i staranje o nama danas. Gospod nam sigurno iz dana u dan pruža zaklon usred opasnosti ovoga sveta.

Bog je naš Branilac

Bog je naš Branilac, Zastupnik i Pobednik. Ova slika je očigledno preuzeta iz oblasti prava (O Jovu 5,4) i prvenstveno se koristila u kontekstu udovica i siročadi. Knjiga o Jovu i Psalmi prikazuju Gospoda kao Branioca udovica i siročadi (Psalam 68,5; jevrejski *dayin*, što znači „sudija“). *Dayin* se koristi uz tekst „jer si svršio sud moj i odbranio me“ (Psalam 9,4), ili uporedno sa sudom, kao u tekstu Psalam 76,8, gde je Bog prikazan kao Branilac ubogih i potlačenih (Psalam 10,17.18; uporediti sa 5. Mojsijeva 10,18; Psalam 10,14). Boga slave siromašni (Psalam 74,21) „jer se ne ogluši molitve ništega niti je

odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva“ (Psalam 22,24). Gospod uvek brani potlačene (Psalam 72,4; Psalam 103,6; Psalam 146,7).

Bog, naš Izbavitelj

Svi izrazi i metafore koje smo razmotrili opisuju različite aspekte Božjeg staranja o svojim sledbenicima. Otuda se Gospod naziva našim Izbaviteljem. U Knjizi Psalama četiri puta se naziva tako:

1. Psalam 18,2 naziva Boga Izbaviteljem u kontekstu psalmistovih borbi sa neprijateljima. Kao što smo videli, pesma prikazuje Gospoda kao moćnog Ratnika.
2. Psalam 40,17 govori o oslobođenju od greha. David potvrđuje tešku realnost da „opkoliše me zla nebrojena; stigoše me nepravde moje“ (Psalam 40,12).
3. Psalmista poziva svog Izbavitelja (Psalam 70,5) kada ga napadaju oni koji žele da mu oduzmu život i naude mu.
4. U Psalmu 144, psalmista moli svog Izbavitelja (Psalam 144,2) da ga izbavi od onih „kojih usta govore ništavne stvari, i kojih je desnica, desnica lažna“ (Psalam 144,8).

Kao što psalmi pokazuju, Bog želi da nas izbavi od naših greha, strepnje i problema sa drugim ljudima. Prema tome, u punom smislu reči, Isus je naš Spasitelj.

Pomoć iz Svetilišta

Svrha našeg proučavanja ove sedmice nije samo da se divimo literarnim veštinama i umeću psalmista. Pored zadovoljstva koje nam pružaju takve vešte slike, stilske figure i metafore u Psalmima daju nam duboke uvide u Božje delo otkupljenja čovečanstva. David kaže: „Glasom svojim vičem ka Gospodu, i čuje me sa svete gore svoje [svog Svetilišta]“ (Psalam 3,4); i „On ču iz dvora svojega glas moj“ (Psalam 18,6). Dakle, Božje delo izbavljenja i Njegovo nežno staranje počinju Njegovim delovanjem za nas u nebeskom Svetilištu.

Nekoliko ključnih trenutaka u Knjizi Psalama uči nas da Gospod deluje u korist ljudi u nebeskim dvorovima (videti Psalam 11,5.6; Psalam 20,2; Psalam 33,13.14; Psalam 60,6; Psalam 68,35; Psalam 96,1-13; Psalam 102,20.21). Nakon proučavanja ovih tekstova, zajedno sa drugim starozavetnim tekstovima povezanim sa Svetilištem, Elias Brazil de Suza kaže: „Nebesko svetilište je takođe opisano kao mesto bogosluženja na kome nebeska bića obožavaju Gospoda, izvora pomoći, i mesto pomirenja, na kome se daruje očišćenje i oproštenje“ (“The Heavenly Sanctuary/Temple Motif in the Hebrew Bible: Function and Relationship to the Earthly Counterparts” [Andrews University Dissertation, 2005], p. 358).

Naš Branilac i Izbavitelj čuje sa svete gore i deluje u našu korist. Najvećim delom, kao adventistički hrišćani, kada čujemo izraz „nebesko Svetilište“, mi najčešće pomislimo na Dan pomirenja i predadventni sud. Naravno, to je centralna misao u „sadašnjoj istini“. U isto vreme, treba da nastojimo da se usredsredimo na delo oproštenja, odbrane, brige i zaštite koje nam naš Gospod nudi iz Svetinje nad svetnjama u nebeskom Svetilištu – čak i pre završnog dela Dana pomirenja. Hristov rad posredovanja koji kao sveštenik obavlja za nas je suštinski. Celo nebo je uključeno u otkupljenje nas grešnika.

TREĆI DEO: PRIMENA U ŽIVOTU

Psalmi su knjiga snažnih osećanja koja se kreću od ekstatičnih do elegičnih, od složenih do jednostavnih. Međutim, psalmi su takođe knjiga dubokih teoloških misli. Biblijске istine koje smo proučavali ove sedmice, bogate slikama i metaforama, sadrže divna obećanja kojih možemo da se

držimo u svakodnevnim borbama. Dok proučavamo slike i stilske figure u psalmima, treba da izdvojimo vreme da razmišljamo o njima, koristeći svoju maštu da bolje shvatimo istine sadržane u ovim dubokim slikama satkanih od reči.

U središtu pažnje ove sedmice bilo je da shvatimo da je Gospod sa neba naš Branilac i Izbavitelj. On čuje naše molitve i molbe. On brine o nama. „S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske.“ (Psalom 33,13) Sa saosećajnim i nežnim srcem, Gospod ispituje nas i naše porodice; iz nebeskog Svetilišta, On meri naša dela sa beskrajnom ljubavlju i pravdom.